

शिरोळच्या सभापतिपदी स्वाभिमानीचे युनूस पटेल

शिरोळ : शिरोळ पंचायत समितीच्या सभापतिपदी स्वाभिमानी पक्षाचे युनूस पटेल व उपसभापतिपदी अपक्ष सदस्या सौ. अश्विनी मोहन कांबळे यांची विनविरोध निवड झाली.

शिरोळ पंचायत समितीच्या सोळा जागांपैकी आठ जागा स्वाभिमानी पक्षास, काँग्रेस व राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षास प्रत्येकी तीन जागा व दोन जागा अपक्षांना मिळाल्या असल्याने स्पष्ट बहुमताकरिता स्वाभिमानी पक्षास अपक्षांचा आधार घ्यावा लागला. शिरोळ तालुक्यात पहिल्यांदाच जनतेने पंचायत समितीच्या निवडणुकीत खासदार राष्ट्र शेष्टीच्या स्वाभिमानी पक्षास कौल दिल्याने, सभापतीच्या निवडणुकीत दोन्ही काँग्रेसने विरोधाची भूमिका घेतली नाही.

सभापती व उपसभापतिपदाकरिता अर्ज दाखल करण्याच्या मुदतीत सभापतिपदाकरिता युनूस पटेल व सौ. अनिल माने यांनी अर्ज दाखल केले. तर उपसभापतिपदाकरिता सौ. अश्विनी कांबळे यांचा एकमेव अर्ज दाखल झाला होता. अर्ज माघारीच्या मुदतीत सौ. अनिता माने यांनी आपल्या उमेदवारी अर्ज मागे घेतल्याने सभेचे अध्यक्ष तहसीलदार संपत खिलारी यांनी सभापतिपदी युनूस पटेल व उपसभापतिपदी सौ. अश्विनी कांबळे यांची निवड विनविरोध झाली असे घोषित केले. नूतन सभापती व उपसभापतिपदाच्या निवडीनंतर तहसीलदार खिलारी व गट विकासअधिकारी रमेश

प्रथमच मुस्लिम समाजाला संधी

पंचायत समितीच्या स्थापनेपासून काँग्रेसची सत्ता होती. मात्र, सभापतिपदी मुस्लिम समाजाला संधी देण्यात आली नव्हती. खासदार शेष्टी यांनी या समाजाला संधी दिल्याने पटेल हे सभापतिपदी पहिल्यांदाच आरूढ झाले.

जोशी यांनी त्यांचे आधार मानून शुभेच्छा दिल्या. यानंतर जि. प. सदस्य सावकर मादनाईक, भरत बैकेचे चेअरमन विठ्ठलराव मोरे, स्वाभिमानी संघटनेचे जिल्हाध्यक्ष भगवान काटे, उल्हास पाटील, अण्णासो चौगुले, रामचंद्र फुलारे, सागर संभूशेटे, जि. प. सदस्य प्रकाश परीट, डॉ. महावीर अक्कोळे, सुभाष शेष्टी, महिला आघाडीच्या अध्यक्षा सौ. प्रमिला पाटील यांनी नूतन सभापती व उपसभापतीचे अभिनंदन केले. स्वाभिमानी पक्षाच्या व दोन अपक्षांची स्वाभिमानी दूध संघाच्या प्रकल्पावर बैठक होऊन युनूस पटेल व कमरुद्दीन पटेल या दोघांनाही तसेच उपसभापतिपदासाठी इच्छुक असलेल्या अपक्ष सदस्य सुशील कांबळे व सौ. अश्विनी कांबळे या दोघांनाही प्रत्येकी सव्वा वर्षे संधी देण्याचे धोरण निश्चित करण्यात आले. अशी माहिती जिल्हा परिषद सदस्य सावकर मादनाईक यांनी दिली.

प्रथमच स्वाभिमानीचा झेंडा

शिरोळ पंचायत समितीच्या स्थापनेपासून काँग्रेस पक्षाची निर्विवाद सत्ता होती. गेल्या पंचवार्षिक निवडणुकीत खासदार शेष्टी यांच्या पक्षाने दोन्ही काँग्रेसच्या विरोधात ठक्कर दिली होती. मात्र त्यात यश आले नव्हते. अडीच वर्षापूर्वी आरक्षणामुळे स्वाभिमानी पक्षास सभापतीची लॉटरी लागली होती. मात्र पंचायत समितीवरती स्पष्ट बहुमत नव्हते. यावेळी प्रथमच स्वाभिमानी निर्विवाद सत्ता स्थापली आहे.

युनूस पटेल

अश्विनी कांबळे

निमशिरगाव : पंधराव्या ग्रामीण साहित्य संमेलनाचे उद्घाटन करताना यामन होवाळ, शेजारी खासदार राजू शेटी, प्रकाश आवाडे, श्रीधर हेरवाडे, विजय बेळकी, पद्माकर पाटील आदी.

ग्रामीण माणसांच्या आत्मियतेतून चांगले साहित्य

यामन होवाळ : निमशिरगाव येथे १५ वे ग्रामीण साहित्य संमेलन

दानोळी : ग्रामीण माणसाकडे तुच्छतेने पाहण्याचा दृष्टिकोन बदलून त्याच्याविषयीची आत्मियताच चांगल्या साहित्यनिर्मितीसाठी साहाय्यभूत ठरू शकते. ग्रामीण साहित्यिकांनी याचा गांभिर्याने विचार करावा, असे आवाहन ज्येष्ठ ग्रामीण कथाकार यामन होवाळ यांनी आज निमशिरगाव (ता. शिरोळ) येथे केले. साहित्य सुधा मंच व ग्रामस्थांच्या यतीने पंधरावे ग्रामीण मराठी साहित्य संमेलन ज्येष्ठ साहित्यिक पी. बी. पाटील साहित्य नगरी येथे झाले. अध्यक्षीय भाषणात ते बोलत होते. ज्येष्ठ नेते प्रा. एन. डी. पाटील यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

श्री. होवाळ म्हणाले, "स्वातंत्र्यप्राप्तीनंतर खेड्यातला माणूस आजही वाईट परिस्थितीत अडकला आहे. अज्ञान, अंधश्रद्धा, जप-जाप्य, उपास-तापास, भानामती असल्या ढोंगरधतुन्यावरती कोरडे ओढण्याचे काम ग्रामीण साहित्यिकांनी करायला हवे. त्यासाठी दिनोदी लेखननिर्मितीचा उतारा चांगला ठरू शकेल. लोककलेतील संवाद अस्सल ग्रामीण बोलीतच असून, त्यांचा वापर ग्रामीण साहित्यिकांनी करायला हवा."

प्रा. एन. डी. पाटील म्हणाले, "शेतकऱ्यांच्या प्रत्येक अडचणीवर प्रकाश पडणे गरजेचे आहे. ग्रामीण साहित्याच्या माध्यमातून शेतकऱ्यांच्या अडचणी प्रभावीपणे मांडल्या जाव्यात."

खासदार राजू शेटी म्हणाले, "शेतकऱ्यांची अवरथा केंद्रभूत मानून ग्रामीण साहित्य निर्माण व्हावे. राजकारण्यांपेक्षा लेखणी अधिक प्रभावी आहे. शेतकऱ्यांच्या समस्या साहित्यिकांनी ग्रामीण भागातून मांडाव्यात. असे झाले तरच शेतकऱ्याला खरा न्याय मिळेल. तरच अशा प्रकारची साहित्य संमेलने यशस्वी ठरतील." 'गावठाण'कार कृष्णात खोल यांना ज्येष्ठ साहित्यिक पी.बी. पाटील यांच्या स्मरणार्थ 'साहित्यरत्न' पुरस्कार, तर दानोळीतील प्रगतशील शेतकरी राजकुमार पाराज यांना 'शेतकरी राजा' व ज्येष्ठसामाजिक कार्यकर्ते विश्वंभर चौधरी यांना कै. रत्नाम्पाण्णा कुंभार यांच्या स्मरणार्थ देण्यात येणारा 'समाजरत्न' पुरस्कार देवून गौरविण्यात आले.

टीम अण्णा हजारेचे सहकारी व समाजसेवक डॉ. विश्वंभर चौधरी यांना देशभक्त रत्नापात्रा कुंभार समाजरत्न पुरस्कार देऊन सन्मानित करण्यात आले.

दानोळीचे प्रगतशील शेतकरी राजकुमार पाराज यांना 'शेतकरी राजा' पुरस्कार देताना मान्यवर.

'गावठाण'कार कृष्णात खोत यांना साहित्य रत्न पुरस्कार देताना मान्यवर

'क्लस्टरच्या मंजुरीमुळे इचलकरंजीच्या विकासाला चालना'

जयसिंगपूर(प्रतिनिधी): नुकत्याच सादर झालेल्या अर्थसंकल्पात केंद्र सरकारने ७० कोटी रुपयांची तरतूद केल्यामुळे इचलकरंजी विकासाला चालना मिळण्यास मदत होणार आहे. ज्वरीत रकमेसाठीही पुन्हा एकदा अर्थमंत्री प्रणव मुखर्जी यांच्याकडे पाठपुरावा करू अशी माहिती खासदार राजू शेटी यांनी दिली. खासदार राजू शेटी यांनी यासंदर्भात अर्थमंत्री प्रणव मुखर्जी यांच्याकडे वेळोवेळी पाठपुरावा केला होता. त्यांच्या या प्रयत्नाला यश आले आहे.

खासदार राजू शेटी यांच्या नेतृत्वाखालील शिष्टमंडळात पॉवरलूम चे अध्यक्ष सतीश कोष्टी यांच्या समवेत पॉवरलूमच्या सदस्यांनी अर्थमंत्री प्रणव मुखर्जी यांची भेट घेऊन या योजनेला मंजुरी मिळावी अशी मागणी केलेली होती. खासदार राजू शेटी

म्हणाले की, इचलकरंजी ही वस्त्रनगरी म्हणून ओळखली जाते. अर्थसंकल्पात मेगा क्लस्टरच्या माध्यमातून वस्त्रोद्योगनगरीस भरघोस निधी मिळावा म्हणून अर्थमंत्री प्रणव मुखर्जी यांच्याकडे विशेष प्रयत्न केले होते. तसेच आगामी काळात आणखी निधीही देण्याचे त्यांनी आश्वासन दिलेले आहे. यंत्रमाग क्लस्टर योजनेमुळे शहरातील पायाभूत सुविधा अधिक वेगाने होण्यास मदत मिळणार आहे. रस्ते, पाणी, वीज, घनकचरा आदींसाठी तसेच शहराच्या सर्वांगीण विकासासाठी गती मिळणार आहे. १७५ कोटीच्या या योजनेमुळे शहराच्या विकासाला चालना मिळणार असून ही योजना त्वरीत कार्यान्वित होण्यासाठी मी विशेष प्रयत्न करणार असल्याचे त्यांनी सांगितले.

कांदा उत्पादकांचा जिल्हाधिकारी कार्यालयाला वेढा

कांदाला प्रतिक्व्हिटल १३९७ रुपये भाव देण्याची मागणी; कर्मचारी अडकले कार्यालयात

नाशिक : जिल्हाधिकारी पी. वेलरासू व पोलिस आयुक्त कुलवंतकुमार सरंगल यांच्याशी चर्चा करताना सदाभाऊ खोत, दशरथ सावंत, दीपक पगार, नानाजी दळवी, चंद्रकांत सूर्यवंशी, आकाश पगार.

नाशिक : कांद्याचे दर दोनशे रुपयांवर कोसळले असून, सरकार त्याबाबत काहीच करीत नाही. शासनाकडील प्रस्तावानुसार कांदाला ८९७ रुपये उत्पादनखर्च आणि पाचशे रुपये अनुदान, असा क्व्हिटलला १३९७ रुपये भाव द्यावा, या मागणीसाठी र्वाभिमानी शेतकरी संघटनेचे नेते खासदार राजू शेठ्ठी यांच्या नेतृत्वाखालील मोर्चाने जिल्हाधिकारी कार्यालयावर गेलेल्या शेतकऱ्यांनी आज जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर ठिय्या आंदोलन करून दोन्ही दरवाजे बंद केले. दुपारपासून शेतकऱ्यांसह खासदार शेठ्ठी यांनी ठिय्या आंदोलन सुरू केल्याने जुना आग्रा रोड बंद करण्यात आला आहे.

दरम्यान, जिल्हाधिकारी पी. वेलरासू मुंबईला गेले असल्याने निवासी उपजिल्हाधिकारी डॉ. नितीन महाजन यांनी निवेदन स्वीकारले. चर्चेसाठी २८ मार्च ही तारीख दिली असल्याचे त्यांनी सांगितले. मात्र, त्यावर शेतकरी संघटनेच्या कार्यकर्त्यांचे समाधान झाले नाही. हा अत्यंत गंभीर प्रश्न असून, चार मार्चला झालेल्या मेळाव्यात आंदोलन जाहीर केले होते. त्यामुळे याबाबत तातडीने चर्चेचा आग्रह धरला. त्यामुळे यातावरण तापले.

हजारो कांदा उत्पादकांच्या मागण्यांकडे दुर्लक्ष होत

असल्याबाबत नाराजी आंदोलन करून या प्रश्नावर तातडीने कारवाई न झाल्यास जिल्ह्यातील सर्व शासकीय कार्यालयांना घेराव घातला जाईल, असा इशारा या वेळी देण्यात आला. 'कांद्याच्या आधारभूत किमतीचा निर्णय होईपर्यंत उठणार नाही,' तसेच कांदाप्रश्नी सरकारने आपले धोरण त्वरित जाहीर न केल्यास संपूर्ण राज्यात 'कांदा आंदोलन' अधिक तीव्र करणार असल्याची ठाम भूमिका र्वाभिमानी शेतकरी संघटनेचे खासदार शेठ्ठी यांनी घेतली. या वेळी माजी प्रदेशाध्यक्ष सदाभाऊ खोत, प्रदेशाध्यक्ष दशरथ सावंत, उत्तर महाराष्ट्रप्रमुख दीपक पगार, डॉ. शरद चव्हाण, गोविंद पगार, जिल्हाध्यक्ष सुधाकर धर्मा पाटील आदींची भाषणे झाली. लेखी आश्वासन मिळेपर्यंत आंदोलन मागे घेणार नाही, असा इशारा देण्यात आला. जिल्हाधिकारी कार्यालयापुढेच ठिय्या आंदोलन सुरू झाल्याने मोठा पोलिस बंदोबस्त तैनात करण्यात आला. आज दुपारी गोल्फ क्लब मैदानापासून 'कांदा नियतित खुली करा', 'नियतितिशुल्काची अट रद्द करा',

पान ७ वर ▶

१ एप्रिल २०१२

९ **स्वातंत्र्य**

कांदा उत्पादकांचा जिल्हाधिकारी कार्यालयाला वेढा

▶ पान ७ वरून

राज्य सरकारने कांद्याचा दर ८९७ रुपये ठरवून दिला आहे. प्रत्यक्षात मात्र कांदा बाजारात दोनशे ते अडीचशे रुपयांनी विकला जातो. त्यामुळे कांद्याचा भाव सरकारने ठरवावा, अशी भूमिका घेत जोपर्यंत कांद्याची आधारभूत किंमत ठरविली जाणार नाही, तोपर्यंत आंदोलन मागे घेतले जाणार नाही, असे त्यांनी भाषणात सांगितले. सटाणा, कळवण, देवळा, चांदवड, निफाडसह जिल्ह्याच्या विविध भागांतून मोठ्या संख्येने शेतकरी त्यात सहभागी झाले आहेत.

या वेळी दिलेल्या निवेदनात, कांद्याचा १३९७ रुपये प्रतिक्विंटल हमीभाव जाहीर करावा, निर्यात शुल्काची अट रद्द करावी, कांदा लागवडीची माहिती उपग्रहाद्वारे संकलित करावी, स्वस्त विकला गेलेला आणि विकला जात नसलेल्या कांद्याला प्रतिक्विंटल पाचशे रुपये अनुदान जाहीर करावे, कांद्यासाठी देशांतर्गत रेल्वेसेवा जाहीर करावी आणि कांदा निर्यातीसाठी अनुदान द्यावे, या मागण्यांचा समावेश आहे. सायंकाळनंतर महाविद्यालयांचे विविध विद्यार्थीही आंदोलनात सहभागी झाले. त्यामुळे गर्दी वाढली.

'आता मागे हटणार नाही'

गेल्या तीन दशांकांपासून कांद्याचे आंदोलन सुरू आहे. सर्व शेतीमालाच्या आधारभूत किंमती सरकारने ठरविलेल्या आहेत. मात्र, कांद्याची आधारभूत किंमत अद्याप ठरविली नाही. बाजारात जेव्हा कांद्याचे भाव कोसळतात तेव्हा शेतकऱ्याला कुणीही वाली नसतो. मात्र, जेव्हा कांद्याला चांगला भाव असतो तेव्हा सरकारकडून निर्यातबंदी लादली जाते. जीवनावश्यक वस्तूच्या कायद्यात कांद्याला स्थान दिले आहे. मग आधारभूत किंमत का ठरविली जात नाही? राज्याचे कृषिमंत्री राधाकृष्ण विखे पाटील म्हणतात, की कांदा नाशवंत पीक आहे. त्यामुळे त्याला आधारभूत किंमत देता येत नाही. मग निर्यातबंदी का घातली जाते?, असा सवाल सदाभाऊ खोत यांनी केला. कांदाप्रश्नाविषयी शेतकऱ्यांच्या ज्या मागण्या आहेत त्या जोपर्यंत पूर्ण होत नाही तोपर्यंत मागे हटणार नसल्याचेही त्यांनी सांगितले.

राज्यातील कांदाउत्पादक शेतकरी अत्यंत गंभीर अशा संकष्टात जीवघेणी वाटचाल करीत आहे. त्यामुळे केंद्र सरकारची 'बाजार हस्तक्षेप योजना' महाराष्ट्रात राबविण्यात यावी, याबाबतचा प्रस्ताव महाराष्ट्र सरकारने केंद्राकडे तातडीने पाठवावा. केंद्र सरकारकडे कांद्यासाठी निर्यात सबसिडी सुरू करण्याबाबत आग्रह धरवा, जेणेकरून कांद्याचे बाजारभाव सुधारण्यास चालना मिळेल. कांदा निर्यातीची 'किमान

आंदोलनामुळे वकील, सर्वसामान्य झाले कैद

स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेचा कांदाप्रश्नी मोर्चा दुपारी चारच्या सुमारास जिल्हाधिकारी कार्यालयावर पोचल्यापासून दोन्ही बाजूंची वाहतूक ठप्प झाल्याने पोलिसांनी मध्यवर्ती बसस्थानक (सीबीएस)पासून जिल्हा न्यायालयाकडे जाणारा मार्ग बंद केला होता. त्यामुळे जिल्हा न्यायालयातून सायंकाळी जाणाऱ्या वकिलांना मेहेर मार्ग गाड्या नेता येणे अवघड झाले होते. आंदोलकांनी जिल्हाधिकारी कार्यालयाचे सर्व गेट बंद केल्याने जिल्हाधिकारी कार्यालयात कामानिमित्त गेलेल्या वकिलांनाही न्यायालयात येणे अवघड झाले होते. अनेकांनी भिंतीवरून उड्या मारून न्यायालयाच्या आवारात प्रवेश केला. कामानिमित्त आलेल्या नागरिकांनाही गाड्या बाहेर काढता येत नव्हत्या. आंदोलकांनी कोंडी केल्यामुळे सामान्यांबरोबर नागरिकांना मोठा त्रास सहन करावा लागत होता. सीबीएस ते मेहेर या मार्गावरील बस आणि रिक्शा वाहतूकही काही तास ठप्प झाल्याने बसच्या रांगा लागल्या होत्या. सायंकाळी कार्यालये आणि शाळा सुटल्याने बस धांव्यावर आणि रस्त्यावर गर्दी वाढली होती. या आंदोलनाचा फटका विद्यार्थ्यांनाही सहन करावा लागला.

कांदा निर्यात' ही जावक अट कायमस्वरूपी काढण्यात यावी, अशी मागणी स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेचे उतर महाराष्ट्रप्रमुख दीपक पगार यांनी केली.

कर्मचाऱ्यांची मध्यरात्रीनंतर सुटका

कार्यालयाच्या दोन्ही दरवाजांसमोर शेतकरी ठिय्या ठेऊन बसल्याने कोणालाच आत जाता येत नव्हते व आत गेलेल्यांना बाहेर पडता येत नव्हते. या वेळी वरिष्ठ पोलिस अधिकाऱ्यांनी हस्तक्षेप करून आत महिला आहेत, त्यांना जाऊ द्यावे, असे सांगितल्यावर शेतकऱ्यांच्या घरीही महिला असून, दिवसभर राबूनही त्यांना उपाशी राहावे लागते. त्यांच्यासाठी आंदोलन आहे, असे सांगितल्याने पोलिसांचा नाइलाज झाला. काही कर्मचारी सायंकाळी भिंतीवरून उड्या मारून, तर काही न्यायालयाच्या दरवाजातून बाहेर पडले. उर्वरित कर्मचारी मात्र मध्यरात्रीपर्यंत कार्यालयातच अडकले होते.

नाशिक : स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेच्या आंदोलनात सरकारचा निषेध म्हणून मुंडन करून आक्रोश करताना कार्यकर्ते.

निर्णय घ्या; अन्यथा चक्का जाम

खासदार शेटी : कर्मचाऱ्यांसह नागरिकही पडले अडकून

नाशिक : सरकारला जाग येणार नसल्यास, महाराष्ट्रभर चक्का जाम आंदोलनाचा वणवा पेटेल, असा इशारा देत, स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेचे नेते खासदार राजू शेटी यांच्या मार्गदर्शनाखाली शेतकऱ्यांनी जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर ठाण मांडले आहे. रात्री उशिरा जिल्हाधिकारी पी. वेलरासू येथे दाखल झाले. त्यांची आंदोलकांचे नेते खासदार राजू शेटी यांच्यासोबत चर्चा सुरु होती.

आंदोलनाने जनजीवनही विस्कळित झाले आहे. दुपारपासून जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर एफेरी बाहतूक सुरु आहे. जिल्हाधिकारी कार्यालयातील महिला कर्मचाऱ्यांना सोडून देण्यात आले असले, तरी पुरुष कर्मचारी मात्र अडकून पडले आहेत. कार्यालयातून बाहेर पडण्यासाठी पर्यायी मार्ग असला, तरी बाहने काढता येत नसल्याने कर्मचाऱ्यांची कुचंबणा झाली. जिल्हाधिकारी कार्यालयाचे सर्व बाजूंचे प्रवेशद्वार आणि पडकी बंद असलेल्या मार्गावरही शेतकऱ्यांनी ठाण मांडल्याने रात्री साडेनऊला महिलांना सोडले; पण पुरुषांपैकी कुणालाच सोडले जात नव्हते. त्यामुळे कर्मचाऱ्यांसोबत कार्यालयात आलेले नागरिकही उपाशीच अडकून पडले.

खासदार शेटी यांनी शासनाने त्वरित निर्णय घ्यावा; अन्यथा

आंदोलन आणखी तीव्र करण्याचा इशारा दिल्यानंतर उपस्थित आंदोलक शेतकरी व त्यांच्या समर्थकांची गावोगावी फोनाफोनीही सुरु झाल्याने वाढत्या रात्रीसोबतच आंदोलनाची धम वाढत आहे. आंदोलक आणि शासन यांच्यात समन्वय साधून आंदोलन मिटविण्यासाठी पोलिसांची मध्यस्थी सुरु होती; पण दोनदा चर्चा होऊनही त्यात काहीही निष्पन्न झाले नाही. त्यामुळे रात्रभर शासन स्तरावरील चर्चा आणि महाराष्ट्रात चक्काजाम करण्याचा इशारा या पार्श्वभूमीवर नाशिकच्या कांदाची धम राज्यभरातील पडसादाकडे लागून आहे.

आंदोलकांच्या भोजनाच्या व्यवस्थेसाठी रस्त्यालगतच भट्टी पेटविण्यात आली होती. रस्त्यावर उघड्यावरच भव्य स्वरूपात भोजनाची सोय सुरु होती. तर शेतकरी मात्र रात्रभर प्रवेशद्वारासमोर ठाण मांडून होते. दुसरीकडे पोलिस यंत्रणाही हैराण होती. सकाळी दहापासून बंदोबस्तावर असलेल्या पोलिसांची चांगलीच अडचण झाली.

नाशिक : स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेच्या आंदोलनामुळे ठप्प झालेली याहतूक.

नाशिक : स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेच्या आंदोलनास पाठिंबा देण्यासाठी आलेले महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेचे कार्यकर्ते.

सटाणा : नाशिक जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर सुरु असलेल्या कांदा आंदोलनात सहभागी होण्यासाठी जाणाऱ्या अंबासन येथील शेतकऱ्यांना सटाणा पोलिसांनी अटक केली आहे.

आंदोलनासाठी जाणाऱ्या शेतकऱ्यांना अटक व सुटका

सटाणा : उन्हाळी कांद्याला हमीभाव मिळावा, या मागणीसाठी नाशिक जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेचे खासदार राजू शेष्टी यांनी काल (ता. १९)पासून सुरु केलेल्या आंदोलनाला बागलाण तालुक्यातून उत्स्फूर्त पाठिंबा मिळाला. नाशिक येथे आंदोलनस्थळी जाणाऱ्या शेतकऱ्यांना सटाणा पोलिसांनी अटक करण्याचे सत्र सुरु केल्याने शेतकऱ्यांमध्ये शासनाविरोधात संतापाची लाट उसळली आहे.

आज सकाळी अंबासन (ता. बागलाण) येथील काही कांदा उत्पादक शेतकरी पिक-अप व्हॅनने (एमएच ४१, सी ६५७४) नाशिक येथे आंदोलनस्थळी निघाले होते. पोलिसांना या घटनेचे वृत्त समजताच येथील विंचूर-प्रकाश राज्य महामार्गावरील चार फाटा शिवाजी पुतळ्याजवळ पोलिसांनी सापळा रचून व्हॅन अडविली. शासनाने जमावबंदी आदेश लागू केला असून, नाशिक येथील कांदा आंदोलनास जाऊ नये, अशी विनंती पोलिसांनी आंदोलनाला जाणाऱ्या पिक-अप व्हॅनमधील कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांना केली. शेतकऱ्यांनी पोलिसांची विनंती अमान्य केल्याने त्यांना अटक करण्यात आली. डॉ. सुभाष भामरे, रणजित कोर, बाळकृष्ण कोर, संजय कोर, एकनाथ कोर,

महेंद्र कोर, शरद कोर, प्रमोद कोर, मनोज कोर, विश्वास कोर, अमृत कोर, तीर्थराज पाटील, हेमंत शेवाळे, हेमंत कोर आदी पंधरा शेतकऱ्यांना अटक करून दुपारी सोडून देण्यात आले. पोलिस शेतकऱ्यांना अटक करीत असले, तरी पोलिसांची नजर चुकवून बागलाण तालुक्यातील हजारो शेतकरी स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेच्या आंदोलनात मोठ्या संख्येने सहभागी होत आहेत.

आमदारांचा सभात्याग

दरम्यान, नाशिक जिल्हातील कांदा उत्पादकांनी स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेचे अध्यक्ष खासदार राजू शेष्टी यांच्या नेतृत्वाखाली कांद्याला हमीभाव मिळावा, या मागणीसाठी नाशिक येथे जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर आंदोलन सुरु केले आहे. याबाबत बागलाणचे आमदार उमाजी बोरसे यांनी मुंबई येथे विधानसभेत अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात प्रश्न उपस्थित करून कांदा भावासंदर्भात टोस निर्णय घेण्याची मागणी केली. आमदार बोरसे यांच्या मागणीवर राज्याचे कृषी व पणमंंत्री राधाकृष्ण विखे पाटील यांनी कांद्याच्या हमीभावाबाबत लवकरच योग्य तो निर्णय घेण्यात येईल, असे सांगितले.

सौ. अपराज यांच्यावरील याचिका स्थगित

जयसिंगपूर (प्रतिनिधी) : स्वाभिमानी पक्षाच्या हेरवाड पंचायत समिती सदस्या सौ. सुवर्णा अपराज यांच्या विरोधात दाखल केलेल्या याचिकेला आज मुंबई उच्च न्यायालयाने स्थगिती दिली.

सौ. यांच्या विरोधात ग्रामपंचायत सदस्य असताना कर भरलेला नाही म्हणून त्यांच्या सदस्यत्व रद्द व्हावे जिल्हा सत्र न्यायालयाने निर्णय दिलेला होता. या निर्णयाविरुद्ध सौ. अपराज यांनी उच्च न्यायालयात याचिका दाखल

केली होती. सौ. अपराज यांची मागणी ग्राह्य मानून उच्च न्यायालयाने त्वरीत जिल्हा सत्र न्यायालयाच्या निर्णयावर स्थगिती दिली. तसेच त्यांना पंचायत समितीच्या सभापती निवडीसाठी मतदान करण्याचीही रितसर परवानगी दिली. स्वाभिमानी पक्षाच्या वतीने डॉ.ड. किन्नेदार यांनी काम पाहिले.

१ एप्रिल २०१२

११ स्वाभिमानी विचार

नाफेड मार्फत कांदा खरेदी व्हावी

लासलगाव, ता. २० : कांदा बाजारभावातील घसरण रोखून आर्थिक अडचणीत सापडलेल्या कांदा उत्पादकांना दिलासा देण्यासाठी केंद्र शासनाने नाफेडमार्फत बाजार हस्तक्षेप योजनेंतर्गत कांदा खरेदी करावा, अशी मागणी लासलगाव बाजार समितीचे सभापती जयदत्त होळकर यांनी केंद्रीय कृषिमंत्री शरद पवार यांच्याकडे केली आहे.

नुकतीच मंगळवारी (ता. १३) कांदा, बटाटा उत्पादक शेतकऱ्यांना आर्थिक फटका बसू नये म्हणून केंद्र सरकार हस्तक्षेप करून शासकीय खरेदी करणार असल्याची माहिती केंद्रीय कृषिमंत्री शरद

पवार यांनी लोकसभेत दिली आहे. याच अनुषंगाने नाफेड या नोडल एजन्सीद्वारे कांदाखरी शासकीय खरेदी केली जाणार आहे. सध्या कांदास मिळत असलेल्या अल्प बाजारभावामुळे येथील शेतकरी आर्थिक संकटात सापडला असल्याने व लासलगाव येथे केंद्र शासनाची नोडल एजन्सी असलेल्या नाफेड या संस्थेची शाखा असून, येथे कांदा खरेदी व साठवणुकीसाठी आवश्यक असलेल्या सोई व सुविधा उपलब्ध असल्याने येथील कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांचे हित विचारात घेऊन कर्नाटक व पंजाब सरकारच्या धर्तीवर केंद्र शासनाने नाफेडमार्फत कांदा खरेदी सुरु करावी किंवा महाराष्ट्र

शासनामार्फत बाजार हस्तक्षेप योजना राबवून शेतकऱ्यांना दिलासा द्यावा. कर्नाटक व पंजाब सरकारप्रमाणे केंद्र अथवा राज्य शासनाला बाजार हस्तक्षेप योजनेंतर्गत कांदा खरेदी करणे शक्य नसल्यास कांदासाठी विशिष्ट हमीभाव रक्कम ठरवून दैनंदिन लिलावात मिळालेला भाव व हमीभाव यातील फरकाची रक्कम कांदा उत्पादकांना देऊन त्यांना झालेला तोटा भरून काढण्याकरिता कांदा अनुदान योजना राबविण्यासाठी आपल्या स्तरावरून केंद्र व राज्य शासनाकडे पाठपुरावा करावा, अशी मागणी लासलगाव बाजार समितीतर्फे निवेदनात करण्यात आली आहे.

कांदा उत्पादकबाबत ठोस भूमिका घेण्याची गरज

नाशिक : महाराष्ट्रातील कांदा उत्पादक शेतकरी अत्यंत गंभीर संकटातून जीवघेणी वाटचाल करीत आहे. कांदाचे पीक घेण्यासाठी शेतकऱ्याला एक हजार रुपये प्रतिक्विंटल एवढा खर्च येत आहे. दुसरीकडे, आशिया खंडातील सर्वात मोठी कांदाची बाजारपेठ असलेल्या लासलगाव, सटाणा, कळवण, पिंपळगाव बसवंत, येवला, मालेगाव, उमराणे व चांदवड या बाजार समित्यांत आज कांदा सरासरी तीनशे ते ३५० रुपये प्रतिक्विंटल दराने विकला जात आहे. त्यामुळे सरकारनी कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांसाठी ठोस भूमिका घेणे गरजेचे आहे.

अशा आशयाचे निवेदन मुख्यमंत्री पृथ्वीराज चव्हाण यांना भाजपचे खासदार हरिशचंद्र चव्हाण यांनी आज पाठविले आहे.

आठ सप्टेंबर २०११ ला केंद्र सरकारने कांदा निर्यातबंदी जाहीर केली होती. तेव्हा नाशिक जिल्ह्यातील कांदा बाजार समित्यांत सरासरी कांदाचे बाजारभाव एक हजार रुपये प्रतिक्विंटल होते. त्याच वेळी पावसाळी कांदा, रांगडा कांदा, कांदाचाळीत साठवलेला उन्हाळ कांदा मोठ्या प्रमाणात बाजारात येत होता.

अशा वेळी निर्यातबंदीच्या निर्णयाने बाजारभाव कोसळणे क्रमप्राप्त होते. त्या वेळी कांदा उत्पादक शेतकरी आणि बाजार समित्यांच्या विरोधामुळे कांदा निर्यातबंदी उठवली, पण कांदा निर्यातबंदी लावण्यापूर्वी कांदाचे किमान निर्यातमूल्य ३५० डॉलर प्रतिटन होते, ते १५० डॉलर टन वाढवून निर्यातबंदी करण्यात आली होती.

मात्र, निर्यातमूल्य १५० डॉलर राहिल्याने निर्यात थांबली व बाजारभावाची घसरण सुरु झाली. राज्य सरकारने यंदाच्या आर्थिक वर्षासाठी (२०११-१२) कांदाची किमान आधारभूत किंमत १५० रुपये क्विंटल काढली असून, तशा प्रकारची शिफारस केंद्र सरकारच्या कृषिमूल्य आयोगाकडे केलेली आहे. मात्र, सरकारने काढलेल्या या रकमेच्या निम्मेही पैसे शेतकऱ्याला मिळत नाहीत. त्यामुळे कमी भावात विकल्या गेलेल्या शेतकऱ्यांच्या कांदाची सरकारने नुकसानभरपाई करून द्यावी.

कळवण : कांदाप्रश्नी रास्ता रोको आंदोलन करताना शेतकरी.

शेतकऱ्यांचे कांदाप्रश्नी 'जेलभरो'

कळवण : शासनाने कांदाला हमीभाय त्वरित घ्यावा व नाशिक जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर सुरु असलेल्या खासदार राजू शेष्टी यांच्या आंदोलनाला पाठिंबा देण्यासाठी कळवण तालुका शेतकरी संघटनेचे जिल्हाध्यक्ष देवीदास पवार यांच्या नेतृत्वाखाली सर्वपक्षीय रास्ता रोको व मोर्चा काढून जेलभरो आंदोलन करण्यात आले.

नाशिक जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेचे खासदार राजू शेष्टी यांच्या नेतृत्वाखाली सुरु असलेल्या आंदोलनाला पाठिंबा देण्यासाठी व कांदाला त्वरित हमीभाय मिळावा, या प्रमुख मागणीसाठी कळवण येथे मेन रोडवर सकाळी अकराला रास्ता रोको आंदोलन करण्यात आले. तब्बल दीड तास रास्ता रोको सुरु होता. यामुळे वाहतूक व्यवस्था विस्कळिल झाली होती.

रास्ता रोको सुरु असलेल्या ठिकाणाहून मोर्चा काढण्यात आला. घोषणांनी कळवण शहर दणाणून गेले होते. तहसीलदार बाबासाहेब गाढवे यांना निवेदन देण्यात आले व कळवण पोलिस

ठाण्यात स्वयंरभूतीने १५० शेतकऱ्यांनी अटक करवून घेतली व पोलिस निरीक्षक ईश्वर वसावे यांनी समज देऊन सोडून दिले.

या आंदोलनात शेतकरी संघटनेचे जिल्हाध्यक्ष देवीदास पवार, तालुकाध्यक्ष सखाराम वाघ, जिल्हा परिषदेचे माजी सदस्य कृष्णा पवार, विनोद भालेराव, राजेंद्र वाघ, शिवाजी रौंदळ, माणिक देवरे, माणिक निकम, मधुकर वाघ, धर्मा देशमुख, अरुण पाटील, लाला पगार, कैलास जाधव, बारकू पगार, मुन्ना बोरसे, विनोद हिरे, बाळासाहेब जाधव, विनोद खैरनार, मुरलीधर पगार, किशोर पगार, प्रभाकर खैरनार, साहेबराव जाधव, रशीद मामू, सुरेश रौंदळ, कैलास पगार, विलास सोनवणे, सयिन देवरे, मोहन देवरे, शांताराम वाघ, शशी वाघ, बाळासाहेब हिरे आदींसह बेज, भादवण, गांगवण, दिजोरे, निवाणे, भेंडी, कळवण, मानूर आदी गावांसह तालुक्यातील शेतकरी आंदोलनात सहभागी झाले होते.

वेटलिप्टिंगमध्ये सुवर्णपदक मिळविल्याबद्दल नृसिंहवाडी येथील श्रेणीक विजयकुमार माने याचा स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेच्या वतीने सत्कार करण्यात आला. यावेळी उपस्थित सुभाष शेठ्टी, प्रशिक्षक उदय कुलकर्णी, जयकुमार पाराज आदी.

दक्षिण आशियाई बॉल बॅडमिंटन स्पर्धेतील सुवर्णपदक प्राप्त केलेल्या भारतीय खेळाडूंचा शिरोळ ग्रामपंचायतीच्यावतीने खासदार राजू शेठ्टी यांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला. यावेळी उपस्थित सरपंच अदिनाश कांबळे, रावसाहेब देसाई, अमरसिंह पाटील, उपसरपंच बाबा पाटील, माधवराव पाटील, प्रकाश गांवडे, अर्जुन काळे, नेताजी जाधव, गणपतराव गावडे आदींसह खेळाडू उपस्थित होते.

कांदा आंदोलन तात्पुरते स्थगित शासनाने सकारात्मक निर्णय न घेतल्यास मुंबई-आग्रा महामार्गावर चक्का जाम

नाशिक : कांदा निर्यात खुली करा, निर्यातशुल्क रद्द करा, आधारभूत किंमत द्या, या प्रमुख मागण्यांसाठी सुरू असलेले स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेचे आंदोलन आज मुख्यमंत्री पृथ्वीराज चव्हाण यांच्या आश्वासनानंतर तात्पुरते स्थगित करण्यात आले. येत्या दहा दिवसांत शासनाने सकारात्मक निर्णय घेतला नाही, तर टेहेरे येथे एक लाख शेतकरी मुंबई-आग्रा महामार्गावर उग्र स्वरूपाचे चक्का जाम आंदोलन करतील, असा इशारा संघटनेचे

नेते खासदार राजू शेठ्टी यांनी दिला.

कांदा भावाच्या प्रश्नावरून हजारो आंदोलकांनी येथील जिल्हाधिकारी कार्यालयाचा परिसर कालपासून दगाणून सोडला होता. आंदोलकांनी रणरणत्या उन्हात ठिव्या दिल्याने काल दिवसभर वाहतूक खोळंबली होती. कांद्याच्या आधारभूत किमतीचा निर्णय होईपर्यंत उठणार नाही, अशी ठाम भूमिका आंदोलकांनी घेतली होती. शेकडो आंदोलकांनी जिल्हाधिकारी कार्यालयाचे मुख्य प्रवेशद्वार बंद करण्याचा प्रयत्न केल्याने रात्री उशिरापर्यंत कर्मचारी अडकून राहिले होते. आज सकाळपासून पुन्हा आंदोलन सुरू झाले. त्यामुळे बऱ्याच कर्मचाऱ्यांना कामावर जाणे शक्य झाले नाही. सकाळी दहाला नियमित वाजणारा जिल्हाधिकारी कार्यालयातील भोंगाही आज वाजला नाही. सकाळी संघटनेच्या पाच पदाधिकाऱ्यांनी सामूहिक मुंडण करून शासनाच्या नाकत्या घोरणाचा निषेध केला.

त्याचदरम्यान स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेच्या मागण्यांबाबत सकारात्मक निर्णय घेण्याचे आश्वासन मुख्यमंत्री चव्हाण यांनी दूरध्वनीवरून दिल्यानंतर

पान १५ वर ▶

१ एप्रिल २०१२

१५ स्वाभिमानी शेतकरी

कांदा आंदोलन

तात्पुरते स्थगित

शासनाने सकारात्मक निर्णय न घेतल्यास मुंबई-आग्रा महामार्गावर चक्का जाम

▶ पान १४ वरून

आंदोलन आठ दिवसांसाठी स्थगित करण्यात येत असल्याची घोषणा संघटनेचे अध्यक्ष शेटी यांनी केली.

श्री. शेटी म्हणाले, "नाशिकमध्ये आंदोलन सुरु केल्यानंतर दुसऱ्या दिवशी मुख्यमंत्री चव्हाण यांनी संपर्क साधून मागण्यांसंदर्भात सकारात्मक निर्णय घेण्याचे आश्वासन दिले आणि आंदोलन मागे घेण्याचे आवाहन केले. मात्र, आंदोलन पूर्णपणे मागे घेण्यात येणार नाही, तर ते आठ दिवसांसाठी स्थगित करण्यात येणार आहे. या आठ दिवसांत शासनाने ठोस निर्णय घेतला नाही, तर त्यानंतर तीव्र आंदोलन छेडण्यात येईल. कांद्याला हमीभाव मिळण्याबरोबरच निर्यातीच्या वाहतुकीसाठी प्रतिक्रिंटल २०० रुपये अनुदान मिळावे. शासनाने बाजार हस्तक्षेप योजना राबवावी. या महत्त्वाच्या मुद्द्यांबाबत सकारात्मक निर्णय घेण्यात येईल, असे मुख्यमंत्र्यांनी सांगितले आहे. निर्यातीसंदर्भात येत्या दोन दिवसांत कांदा निर्यातदारांची बैठक बोलाविण्यात येईल व किमान निर्यातमूल्य शून्य करण्यासंदर्भात सर्वच खासदारांचा दबावगट तयार करून केंद्राकडे पारपुरावा करण्यात येईल."

ज्येष्ठ नेते एकनाथ पगार, सदाभाऊ खोत आणि दशरथ सावंत या नेत्यांची या ठिकाणी भाषणे झाली. जोपर्यंत कांद्याच्या आधारभूत किमतीचा निर्णय होत नाही तोवर हटायचे नाही, असा निर्णय घेण्यात आला.

किसान सभेचाही इशारा

कांद्याला हमीभाव मिळावा, तसेच कांद्याचे निर्यातशुल्क कमी करावे. अन्यथा नाशिक जिल्हा किसान सभेतर्फे ही तीव्र आंदोलन छेडण्यात येईल, असा इशारा निवेदनाद्वारे देण्यात आला. अतिशय स्वस्त दरात कांदाविक्री होत आहे. कांद्याला प्रतिक्रिंटल ७०० रुपये

अनुदान जाहीर करावे. कांद्याच्या निर्यातीला शासनाने अनुदान जाहीर करावे. कसमादे पट्ट्यात मोठ्या प्रमाणात कांदा उत्पादक अडचणीत आले आहेत. शासनाने त्वरित कांद्याची निर्यातबंदी उठवावी. अन्यथा तीव्र आंदोलन छेडण्यात येईल, असा इशारा किसान सभेचे जिल्हा कार्याध्यक्ष राजू देसले, अध्यक्ष दामुअण्णा पाटील, सरचिटणीस भास्कर शिंदे, सूर्यभान शिंदे, संपत जाधव, लक्ष्मण आहेर, मरतान चौधरी, अॅड. राजपाल शिंदे, निवृत्ती कसबे आदींनी दिला आहे.

कर्मचाऱ्यांची अघोषित सुटी

कार्यालयाच्या दोन्ही दरवाजांसमोर शेतकरी ठिय्या देऊन बसल्याने जिल्हाधिकारी कार्यालयातील कर्मचाऱ्यांची चांगलीच पंचाईत झाली होती. सोमवारी (ता. १९) मध्यरात्री साडेबारांनंतर कर्मचाऱ्यांना सोडण्यात आल्याने दुसऱ्या दिवशी कर्मचाऱ्यांनी घसका घेत जपू अघोषित सुटीच जाहीर केली. कारण ९० ते ९५ टक्के कर्मचाऱ्यांनी दांडी मारल्याने जिल्हाधिकारी कार्यालयाचे कामकाज आज बंद होते. आंदोलनाच्या पहिल्या दिवशी शेतकऱ्यांनी कर्मचाऱ्यांना कॉडून ठेवले होते. काही कर्मचाऱ्यांनी मित्तीवरून उड्या मारून, तर काहींनी न्यायालयाच्या दरवाजातून बाहेर पडत आपली सुटका केली होती. त्यामुळे आज कर्मचाऱ्यांनी अघोषित सुटी घेतली. कांदा भावाच्या प्रश्नावरून दोन दिवसांपासून नाशिकचे वातावरण तापले असताना आज विधान परिषदेत नाशिकचे आमदार जयंत जाधव यांनी सभागृहाचे लक्ष वेधले. त्यावर उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी शासन त्यावर तातडीने उपाययोजना करीत असल्याचे आश्वासन दिले. श्री. जाधव म्हणाले, की कांद्याच्या बाबतीत मागणी व पुरवठा यात तफावत का असते? त्यामुळे कधी भाव कोसळल्याने शेतकरी अडचणीत येतात; तर भाव वाढल्याने ग्राहकांच्या डोक्यांत पाणी येते. त्यामुळे बाजार हस्तक्षेप योजना कार्यान्वित करावी, कांदा उत्पादकांना हमीभाव देऊन हा प्रश्न कायमचा निकाली काढावा. कांद्याला रास्त भाव मिळावा, हा प्रश्न कायमचा निकाली काढावा, यासाठी खासदार राजू शेटी यांनी सुरु केलेल्या आंदोलनाला आज शेतकरी कामगार पक्षाने जाहीर पाठिंबा दिला. शेटी यांनी केलेल्या मागण्या अतिशय रस्त असून, शासनाचा पुढाकार घेऊन हा प्रश्न निकाली काढावा, असे पक्षाचे चिटणीस अॅड. मनीष बस्ते, केरु पाटील-हगवणे, जे. टी. शिंदे, पी. बी. नायधनी, भाई दादाजी पाटील, केशवराव जोड, कचरू कळमकर यांनी केली आहे.

ऊस लागवडीच्या आधुनिक तंत्रज्ञानामुळे खर्चात बचत

महाराष्ट्र राज्य देशात साखर उद्योगावर आघाडीवर आहे. सध्या महाराष्ट्रात उत्पादनातील आणि साखर उत्पादनात वाढ होत असली तरी सखरसरी ऊस उत्पादकता कमी होत आहे. त्याला अनेक कारणे आहेत. शेजारी राज्यात हेक्टरी ऊस उत्पादनात कर्नाटक १० मेट्रिक टन, तामिळनाडू १०२ मेट्रिक टन आहे. शेजारी राज्यात हेक्टरी ऊस उत्पादन ८० टन इतकी आहे. दिवसेंदिवस ऊस लागवडीसाठी लागणाऱ्या विद्युते, खते, औषध, सुधारित औषधे मजुरी, वीज बिल इ. खर्चात पाच वाढ झाल्यामुळे प्रति हेक्टरी ऊस उत्पादनाचा खर्च वाढलेला आहे. म्हणून याला पर्याय ऊस शेतीमध्ये आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून हेक्टरी अधिक उत्पादन घेणे आणि पीक उत्पादन खर्चात कमी करणे हेच गरजेचे आहे. आणि या बाबत आधुनिक तंत्रज्ञानाचा माहिती खाली दिले आहे.

- १) जमीन व पूर्व मर्यात: उसाच्या लागवडीसाठी भारी अथवा मध्यम मजुरीची व चांगल्या निचराची जमीन उत्तम असते. उसाच्या मुळ्या खोलवर जमीनीत जात असल्यामुळे नंगरट खोलवर करणे आवश्यक असते. उभी आडवी नंगरट करून जमिन चांगली तयार करण्याची आवश्यकता आहे. दुसऱ्या नंगरट अगोदर ५० ते ६० बैलगाड्या उत्तम कुजलेले शेंणखत अथवा कंपोस्ट खत, त्यात २५ किलो, अॅमोनियम, २५ किलो विएसबी, २५ कि. ट्रायकोडिम रिडरही खतात मिसळून हेक्टरी टाकावा ऊस पिकाला लागणाऱ्या खताच्या खर्चात बचत करावयाची झाल्यास मातीचा अन्नद्रव्याची उपलब्धता तपासून घेणे व पिकाच्या गरजेनुसार खते द्यावीत.
- २) ऊस लागवड पध्दती: पारंपारिक लागवड पध्दतीऐवजी संद सरी अथवा जोडखोळ पट्टा पध्दतीचा अवलंब केल्यास खर्चात बचत होते. तसेच अंतर पिकामुळे जादा पैसे मिळविणे शक्य आहे.
- ३) ऊस बेणे व बेणे प्रक्रिया: ऊस लागण करत असताना पारंपारिक तीन खोळे टिपरी पध्दतीऐवजी दोन खोळ्य टीपरी लागण केली असता, बेणे खर्चात ३३ टक्के, एक खोळ्य पध्दतीची लागवड केल्यास बेणे खर्चात ६६ टक्के होऊ शकते. रोग किडीच्या प्रतिबंधात्मक उपायासाठी ऊस बेण्यास लागणीपूर्वी बुरशीनाशकाची आणि किटकनाशकाची याची प्रक्रिया करून लागण करावा यामुळे रोग आणि किडीमुळे होणारा खर्च कमी होतो व उपजण चांगला होतो.
- ४) ऊस लागण : बाढती मजुरी आणि मजुरांची टॅन्हाई यामुळे प्रति हेक्टरी ऊस लागवडीस खर्च दिवसेंदिवस वाढत आहे. मजुरीवरील खर्च करण्यासाठी

संदसरी पट्टा वापरला तसेच सुधारित औजाराचा वापर केल्यास खर्चात बचत होते. लागण यंत्राच्या वापरामुळे खर्चात बचत होते.

- ५) खतांचा वापर: सेंद्रिय ससायनिक आणि जैविक खतांवर होणारे खर्च कमी करण्यासाठी ऑसिटेबॅक्टर नत्र स्थिर करणारा जीवाणू, विएसबी स्पुलद स्थिर करणारे आणि पालास उपलब्ध करून जीवाणू वापरले तर ससायनिक खतांचा होणारे खर्चात बचत होते. सेंद्रिय खताला पर्याय हिरवळीचे पिके उदा. ताग धेंबा वगैरे ऊस लागवणी अगोदर शेतात नेऊन गाडली तर सेंद्रिय खतावरील देखील खर्च कमी करता येईल. तसेच काही खते फवारणीच्या माध्यमातून द्रवरूपाने ३ ते ४ फवारणी दिल्यास उसाचा उत्पादनात काही प्रमाणात वाढ होते.

पिक-प्राणी

डॉ. जिनेंद्र धनपाल चौगुले
फॉलॉ नं. २९, संदभवन, माहेर हॉस्पिटलजवळ गान्धी रोड,
जयसिंगपूर, येथे संपर्क साधावा. फोन २२४५१९, मो.
९९२२४४२८१५

- ६) तपनाशाक व अंतःसमशात : ऊस लागवड केल्यानंतर ४ - ५ महिन्यांनंतर तप महिन्यांनंतर तप नियंत्रण करणे जसरीचे आहे. त्याकरिता सुरुष्णीचा खर्च आजकाल फारच वाढले आहे. त्यात मजुरीची कमतरता आणि काम न करण्याची प्रवृत्ती वाढली आहे. म्हणून सुरुष्णीच्या खर्चात कपात करण्यासाठी तपनाशाक बाजारातील तपनाशाक वापरले गेले पाहिजे.

- ७) पाणी नियंत्रण : पारंपारिक कचवाखोरी पध्दती ऐवजी संदसरी जोडखोळ पट्टा पध्दतीने लागण केल्यास त्यात पाण्याच्या खर्चात बचत होते. तसेच पट्टा पध्दतीत रिबक सिंचन मुळे पिकाला आवश्यकतेप्रमाणे पाणी देता येते.
- ८) पासटाये आच्छादन: महाराष्ट्रात बहुतेक शेतकरी ऊस तोडणीनंतर फळट जाळतात. तेच पाच ऊस तोडणीनंतर शेतात राहते. त्या पाचटाचा वापर खोड्या टेंबल्यास त्यात सरी जाड सरी भरल्यास ते हळूच कुजून पुढील पिकाला खत म्हणून उपयोगी पडतो. तसेच ऊसानंतर दुसरे पीक घ्यावयाचे असेल तर पाचट कुट्टीकरण नांगरच्या सहाय्याने फळट गाढल्यास ४ ते ५ टन कंपोस्ट गाढल्यास ४ - ५ टन कंपोस्ट खत शेताला उपलब्ध होऊ शकते. यामुळे अनेक फायदे आहेत.
- ९) उसाची तोडणी: महाराष्ट्रात तीन हंगामात लागण केली जाते. त्याचा तोडणी आठसाली १६ ते १८ महिने, पूर्व हंगाम १४ ते १५ व सुकू खोडवा १२ ते १३ महिन्यांनी केली पाहिजे. त्यामुळे उसाचा उत्पादनात घट होत नाही.